

Čtvrtletník

Jablíčko

časopis sociálních služeb HB

4/2013 ročník 3.

číslo 12

www.ssmhb.cz

strana 4

**Veselé Vánoce přejí
osobnosti**

strana 5

Otevřely se dveře

strana 8

**Novinky
z Domovinky**

Předvánoční čas u nás

Čas vánoc přišel jako každý rok i k nám do Domova pro seniory. K Vánocům patří zdobení stromčků. I letos se tak v Havlíčkově Brodě konalo jejich už tradiční zdobení. V našem domově jsme přivítali poslankyni Janu Fischerovou, spisovatelku a nakladatelku Markétu Hejkalovou, zastupitelku Havlíčkova Brodu Martinu Matějkovou, ředitelku tiskáren Ludmilu Dočkalovou a naši paní ředitelku

Magdalenu Kufrovou. Společně ozdobily stroměčky v našem domově.

Tradičně se u nás uskutečnila i spousta vánočních koncertů, na kterých nám zazpívala Andrea Moravcová, Šimon Pečenka, rodina Podhorských, Nikola Kokrodová a školy a školky z Havlíčkova Brodu. Nesmíme opomenout, že nás navštívili také čerti a andělé s Mikulášem, kteří rozdali obyvatelům balíčky

a společně si s nimi zazpívali vánoční koledy. Ty ostatně znějí v našem zařízení po celý vánoční čas. Musím také zmínit, že i personál domova vytváří klientům vánoční atmosféru. Vyrábíme vánoční přáníčka, dárky, ozdoby a pečeme cukroví, které pak s chutí sníme. Na závěr bych chtěla všem popřát krásné vánoční svátky a šťastný nový rok.

Zdena Lehmannová

Úvodník ředitelky

Vážení čtenáři, je čas adventu, blíží se Štědrý den, končí starý rok a to vše nás vede k zastavení a zamýšlení.

Ráda bych se s Vámi podělila o několik myšlenek, které jsem si uvědomila v tomto čase. V Domově pro seniory v Reynkově ulici jsme v podzimních měsících zřídili našim klientům remiscenční místnost. Asi Vás napadne myšlenka, co to je za místnost? Je to místnost, která je vybavena nábytkem z padesátých let dvacátého století, v tomto stylu je vybavena kuchyňská část a obývací část. Celý

interiér je vymalován válečkem, háčkované záclony na oknech, doplňky tvoří porcelánový jelen na skříni, obrazy na stěně, na stole háčkované dečky dokreslují dobu před šedesáti lety, kdy naše babičky vychovávaly děti a my v letech dětských jsme slavili Vánoce.

Když jsem viděla naše klientky v této místnosti péct vánoční perníčky a povídat si u kávy, bylo to, jako kdyby se čas zastavil, vybavily se mi sváteční vánoční setkání celé rodiny, kdy lidé jsou spolu bez počítačů, televizí, mobilů a dalších vymožeností dnešní doby. Lidé jsou prostě jen spolu a povídají si, berou vše jako přirozenou věc, jak by to také mohlo být jinak.

Když se přesunu zpět

do současnosti dnešní doby, nových technologií, věčného spěchu, kladu si otázku: „Nechybí nám něco? Máme přeci ty počítače, tablety a mobilní telefony. Neměli bychom se zastavit a přenést se do časů našeho mládí, nasát vánoční atmosféru, vrátit se k moudru a pokoře našich babiček a dědečků a radosti ze setkání a přenést ji do běžných dnů v celém roce?“

Odpovědět si musíme každý sám za sebe a najít si to hezké v současných i budoucích dnech.

Na závěr bych ráda popřála čtenářům časopisu Jablíčko krásné vánoce a šťastný nový rok, hodně štěstí, zdraví a lásky Vám i Vaším rodinám.

Magdalena Kufrová
ředitelka SSMHB

BLAHOPŘEJEME!

V uplynulých měsících oslavili narozeniny následující klienti:

ŘÍJEN

Rejzková Ludmila
Menoušek Václav
Adamcová Marie
Nedělková Milada
Beránková Anežka
Moravcová Anežka
Čiháková Iva
Novotná Marie

Domovinka:

Klement Ondřej
Malečková Marie

LISTOPAD

Michelfeit Jaroslav
Březinová Ludmila
Trnková Irena
Kubátová
Františka Izsák
František
Hurtová Marta
Marek Evžen

Domovinka:

Fichtner Jan
Prchalová Hana

PROSINEC

Rezek Bohumil
Pokorná Jarmila
Jiráková Jarmila
Šimánková Štěpánka
Podehradský Zdeněk
Machová Marta
Švecová Libuše
Vlodarčíková Marie

Domovinka:

Čelanská Libuše

**VŠEM OSLAVENCŮM
MOC GRATULUJEME!!!**

Veselé Vánoce a šťastný nový rok!

Dovoluji si popřát Vám všem klidné svátky vánoční. Každému z Vás přeji, abyste měli kolem sebe ty nejbližší, se kterými Vám je dobře. Do dnů příštích a po celý nový rok 2014 pevné zdraví, štěstí a hodně lásky, kterou budete dále dávat, ale i přijímat.

Jana Fischerová
poslankyně PČR

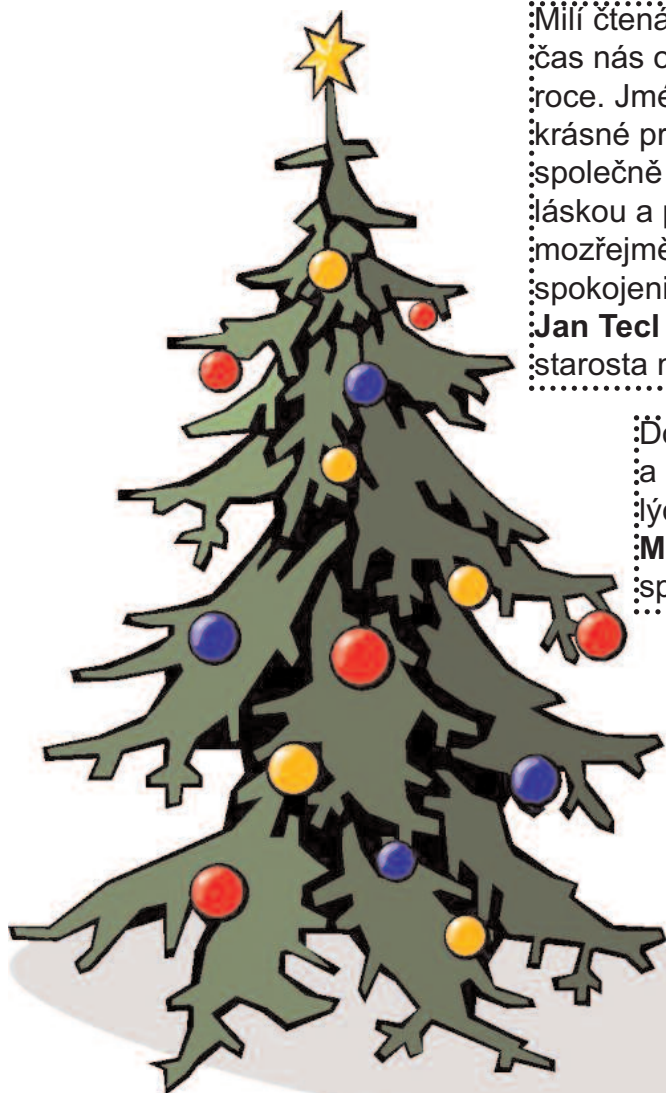
Žima na vrchovině umí čarovat. Pod nohama pláče zledovatělý sníh a zbylá tráva se v zimním ránu oblékla do ranní mlhy, které byla taková zima, že nakonec zmrzla. Podivuhodný stříbrný kabátek ale nevydrží dlouho. Stačí jedno váhavé sluneční pohlazení aby zaslzel nad svým krátkým životem a nenávratně zmizel.

Je to takový prchavý okamžik – zeslabené sluníčko se skloní k obzoru, protáhne a pečlivě vymaže plaňky neviditelného plotu, rozloží měkké světlo na zem a mráz sežehne zbytky trávy. Člověk by si přál takový obrázek uchovat navždy.

Jenže čas nelze zastavit. Nastává další rok o kterém nevíme co nám přinese.

Když už jsme došli na konec uplynulého roku, přejme si všechno dobré, pevné zdraví a spokojenost.

Ivan Kuželka, místostarosta Havlíčkova Brodu

Milí čtenáři,

čas nás opět posunul na práh nejkrásnějších svátků v roce. Jménem města Havlíčkův Brod Vám ze srdce přeji krásné prožití vánoc a pevné zdraví. Pozastavme se společně v tento sváteční čas a prožijme ho se štěstím, láskou a porozuměním. Jako starosta města bych si samozřejmě nejvíce přál, abyste byli v Havlíčkově Brodě spokojeni a hezky se Vám tady žilo.

Jan Tecl
starosta města

Do nového roku 2014 přeji všem co nejvíc naděje a radosti z lidí a světa kolem nás, z velkých i malých věcí - a také hodně dobrých knížek.

Markéta Hejkalová
spisovatelka a nakladatelka

Přeji všem ve Vašem domově pokojné prožití Vánoc, do nového roku pak pevné zdraví, radost z každého nového dne a vůbec vše dobré!

Hynek Bouchal
ředitel Gymnázia Havlíčkův Brod

Zasněžené Vánoce provoněné cukrovím, štěstím v kruhu lidí, kteří jsou vám nejbližší. Zdraví, pohodu a radost z těch nejobyčejnějších věcí kolem vás přeje všem v roce 2014! **Milan Pilarš**
předseda Centrum Vysočina, o. p. s.

Zimní čas na vesnici

Taková pěkná zima, nejen na Vysočině, ta zapotila možná tak dřevaře nebo chalupníky i sedláky, když už zase bez problémů se mohlo po válce do lesů a doma se topilo dřevem, uhlím a také možná pilinami, ale těmi nejméně, jednak to málokdo uměl a pak se musely dovést piliny rovnou z pily ve větším množství, bylo třeba zvláštních kamen a plechových válců, které se pilinami musely naplnit. Pamatuji se, že se na nich pomocí železného plátu dobře sušilo ovoce a pražily bukvice. Na ně jsme čekávali, kdy už budeme moci sbírat, měli jsme starost, jaká bude úroda. To byla dobrota a jak krásně voněly, jako nejlepší oříšky.

Ti ostatní, co nechodívali do lesa se zahřát dobýváním dřeva, chodili, jak se doba měnila, zvláště mladí na zábavy, začínali už také první plesy, někteří na sousedské povídání, kde se probíraly události z války, příprava na jaro na polích a hospodářství a ještě mnoho dalších událostí. Lidé se víc sdružovali, vážili si toho, že se mohou opět scházet, že je nikdo nepronásleduje, neudává. A někteří se vrátili ke čtení, byl konec zakázaných knih. Copak ve městě, tam to bylo dobré, v každém městě a městečku i ve větší vesnici, bývaly knihovny, většinou byly umístěny na obecním úřadě nebo ve škole. Na každé vesnici, kde bývala škola, třeba jen jednotřídka, se bralo jako samozřejmé, že o veškerou kulturu tedy i o knihovnu se stará kantor. Tak nastaly kantorům další starosti, čtenářů přibývalo, knih bylo málo, ale auto měl

tenkrát také málokdo, takže půjčit si knihy pro čtenáře ve městě to šlo, ale s dopravou to už bylo horší. Kantoři ani tenkrát neměli tolik, aby mohli pomýšlet na

Všichni se těšili na příjezd „kolečkové“ knihovny, možná víc, než kdyby jim přijela tuzexová prodejna.

auto. Od jara přes léto, někdy ještě za hezkého podzimu, v některých vesnicích sváželi mléko do města do sběren a tak se podařilo cestou zpět knihy přivést, ale to mnoho nepomohlo, protože v tom čase nebylo mnoho času na čtení a právě v zimě knihy dost často chyběly. A tak nejen u nás, ale i jinde na vesnicích, se přemýšlelo jak nato, aby se knihy nepoškodily a přece aby jich bylo více na půjčování.

A protože zase na jiných místech přemýšleli, jak dovést lidem na vesnici potraviny, začalo spotřební družstvo Jednota alespoň jednou týdně navštěvovat vesnice s potravinami a pořídilo lidem nákupní středisko na kolečkách.

Někde se obce domluvily s vedením Jednoty a vypůjčené knihy vzali na vesnici s sebou, jenže všude to nefungovalo. Už se vlastně ani přesně nepamatuji, jak k tomu došlo, ale najednou městské knihovny dostaly vyřazené opravené malé autobusy a zrodily se malé pojízdné knihovny a knihy se vozily na

objednávku čtenářům, přidávaly se občas nově vyšlé knihy a byla z toho opravdová radost. Všichni se těšili na příjezd „kolečkové“ knihovny, možná víc, než kdyby jim přijela tuzexová prodejna.

Pamatuji se, že na té naší vesnici bylo dost těch, kteří měli opravdovou radost, a dokonce nešlo jen o radost, a proto také jsem si na tuto příhodu vzpomněla.

Ve vesničce byla docela slušně velká místnost, kde bývala školní knihovna. Stávalo se, že sem tam někdo nemohl pro knihy přijít v den, kdy přijeli a tak jsme knihy odnosili do knihovny a půjčovali i jindy. Chodili mi s tím pomáhat takový dva strýčkové, na vesnici se jim říkalo „koumáci“, oběma bylo už skoro k sedmdesátce, ale za jejich mládí, jak se o nich říkalo, byli opravdu šikovní a koumaví a lidi z vesnice se s nimi chodili radit, ledacos i společně vylepšili, někdy to i tu dřinu v hospodářství usnadnilo. Prostě vzájemně si pomáhali. A teď pomáhali i mně. Těšilo mně to, při tom jsme pohovořili o tom, co se děje kolem nás, pak i tom, co z nás kdo četl, co si o tom myslí. Oni měli dost široký repertoár. Oba četli nejen knihy o historii, historické romány, ale i cestopisy, knihy o zemědělství a hospodaření. Jejich „slovo“ mělo pořad ve vesnici vážnost a bylo toho opravdu hodně, o čem dovedli „koumat“.

Chodili ke každému autobusu, i když si zrovna knihu nevypůjčovali, jen pomáhali a začalo to. Do našeho povídání povídali i jiní a tak se pomalu vyměňovaly názory, začalo se vypravovat o

tom, co kdo četl a co by rád četl a tak mně napadlo vyhledat knihy, o které byl zájem. Přinesla jsem je, vyhledala statě, o které byl největší zájem, a jako ukázky jsem je začala číst. A tak se pomalu, pomaloučku začal tvořit klub čtenářů, i ti ostatní za-

čali chodit a přinášet to, co jim se líbilo, někdy i gramofonové desky, ty ovšem i s gramofonem, tím tenkrát knihovna vybavena nebyla. Když začaly plískanice a práce v hospodářství ubylo, přišly i tetičky a to už bylo vůbec moc hezké. Půjčily

si zamilované romány, přinesly občas (skoro pokaždé) nějakou tu buchtu, uvařily jsme čaj a byla z toho hezká beseda. A hlavně lidé byli pohromadě a bylo jim skoro dobře.

Marie Rohlíková

Otevřely se dveře...

V našem Domově se v těchto dnech po různých úpravách otevřely dveře! Ptáte se kam, kde?

Zdalo by se, že tak jako jindy, když probíhají úpravy, dokonce se maluje, muži z naší údržby běhají s různým náradím, ale to nic, to se občas stává a nikdo se ani nediví. V tomto případě šlo o místnost klubovny ve třetím patře. No nic.

Ovšem paní Svobodová a já, právě rozzlobena, jí vyprávím, jak natěračé balkonů a zábradlí

nemohu ani vidět, protože jejich barvy povzbudily moje alergeny k činnosti. Stojíme na chodbě, nohy nám připomněly naše stáří a tak jsme se rozhodly hledat místo k posazení.

Vypravily jsme se do třetího patra a chceme zasednout na vypoštářované židle, ale..... Zahlédly jsme pootevřené dveře klubovny, ale překvapením jsme zůstaly stát. Klubovna, jak jsme ji znaly, zmizela a otevřené dveře vybízely ke vstupu do minulosti – naší, naší domácnosti, do způsobu našeho bydlení a života. Vzkročily jsme dovnitř, zaujaty podívanou jsme hned ani nesedly. Hledaly jsme, které předměty jsme měly doma. Paní Svobodová vzpomínala, jak těžko se hledal byt, aby s tím vším bylo kde žít, všechno v nás dvou vyvolávalo vzpomínky. A vzpomínky zase možnosti a způsob života a

porovnávání se současnou dobou.

Potom jsme opravdu poseděly, tím jsme odzkoušely měkkost polštářů a pohodlí, protože jsme si uvědomily, že mnohá z nás v té době často neměla moc času tyto zkoušky důkladně provádět. Tak to nyní můžeme napravovat, máme času dost. Ale vyvolalo to také, víte co?

Jak se říká, že s jídlem roste chuť, a tak nás napadlo další vylepšení. V zimě třeba nahradit letní grilování špekáčků posezením u kávy nebo čaje a bábovky jako kdysi, možná, že na to také neměla leckterá z nás dost volného času.

Ale i tak je to milé, to je třeba vidět, můžete si to pochválit každý sám. Já už další chvalozpěvy psát nebudu, to chce prostě přijít a vidět.

Marie Rohlíková

Prodám trabanta

cena 10.000,- Kč

V případě zájmu

kontaktujte p. Štětinu

Domov pro seniory

Reynkova 3643

Havlíčkův Brod

Cena je včetně nových rezervních gum.

Novinky z Domovinky

Čas nám rychle uplynul a opět po roce můžeme hodnotit náš celoroční pobyt v Domovince. Myslím, že se potvrdilo, že máme dobrý kolektiv seniorů, kteří ze zdravotních důvodů nejsou soběstační a tak jsme odkázáni na pomoc další osoby. V Denním stacionáři - v Domovince nacházíme vítanou všestrannou pomoc. Hlavně nejsme natrvalo odtrženi od svého domova. To je právě to, co nám vyhovuje. Přes vysoký věk a různý stupeň invalidity se snažíme zapojit do naplánovaných činností. Daří se nám to ke spokojenosti všech zúčastněných. Například v rukodělných pracích jsme vyrobili řadu hezkých předmětů z různých materiálů. Náš inventář byl doplněn školní tabulí, pomocí které jsou zapojeni všichni klienti do řešení různých zadaných úkolů i soutěží. Je to další možnost, jak posilujeme naši paměť.

Přednášky

K rozšíření našich vědomostí či obnovení znalostí se zúčastňujeme odborných přednášek z různých oborů, které pořádají naše Sociální služby Města Havlíčkův Brod, ke kterému patříme. Zajímavá a poučná byla

například přednáška o významu bylinek a jejich využití ke zlepšení našeho zdraví, či přednáška o významu preventivního očkování proti nemocem jak u dětí, tak i u dospělých.

Přímo v naší Domovince měl přednášku pan vikář římskokatolické církve Havlíčkova Brodu Pavel Hroznata Adamec. Přednáška byla tentokrát zaměřená na historii a současnost všech kostelů v Havlíčkově Brodě. Bylo zajímavé poslouchat, jak a od kdy který kostel vznikl, komu byl zasvěcen a jak věřící pomáhali finančně při jejich stavbách a následné údržbě. Pan vikář měl přednášku dobře připravenou a zaujal svým vyprávěním všechny posluchače. Vřelý potlesk mu byl odměnou. Další velmi zajímavou přednášku měl pan Ladislav Macek, ředitel Státního okresního archivu Havlíčkův Brod. Týkala se vzniku a rozvoje našeho města od počátku dvanáctého století. Přednáška byla oživená fotodokumentací. Některé unikátní snímky se zachovaly jen v jednom vyhotovení a vlastní je právě náš Státní okresní archiv. A my jsme je mohli vidět. Brod byl po několik století královským městem, které zaniklo při vzniku

naší samostatné republiky v roce 1918. Tato přednáška dobře navazovala na předešlou přednášku pana vikáře. Pro velký úspěch jsme požádali pana Macka o další pokračování ze zajímavostí našeho města. Už teď se těšíme na další setkání.

Krajská knihovna Vysočiny pořádá pro seniory cyklus přednášek, které můžeme také navštěvovat.

Člověče, nezlob se!

Na začátku listopadu se konal VII. ročník turnaje ve hře Člověče, nezlob se! Pořádala ho Oblastní charita Havlíčkův Brod a ASTRA- denní centrum pro seniory v Humpolci. Zástupci našich klientů se soutěže zúčastnili a získali diplom za druhé místo a drobné dárky na památku.

Spolupráce se školou Nuselská Rozloučili jsme se se žáky 5. A, kteří ukončili školní docházku. Byla s nimi hezká spolupráce. Na památku máme od nich jejich různé rukodělné práce. Spolupráce se školou ale i nadále pokračuje. Uvítali jsme u nás nové žáky a žákyně první třídy. Byla radost se na prvňáčky dívat, jak nám předvádějí naučené sborové písničky a sólo básničky. Odměnili jsme je velkým potleskem a obdarovali námi upečenými perníčky a papírovými Mikuláši, anděly a čerty.

Na Vánoční svátky si v Domovince pečeme cukroví, máme ozdobený vánoční stromeček a ozývajíse vánoční koledy, které si rádi společně zazpíváme. Vánoční nálada, jak má být.

Věra Niklová

Andílek za duhovým mostem

Zdravím vás, lidičky. Můj příběh je o tom, jak někteří lidé vstupují do chrámu zlatého telete. Tito lidé jsou schopni všeho-oškubat a uštvať poctivého a slušného člověka, okrást ho a zneužít. Přečtěte si tedy můj příběh, možná se týká i vás.

Nepamatuji si moc o místě, kde jsem se narodil. Bylo to stísněné a tmavé místo a lidi si s námi nikdy nechodili hrát. Pamatuji si mámu a její měkkou srst, ale byla často nemocná a velmi hubená. Měla jen velmi málo mléka pro mě a mé bratry a sestry. Pamatuji si, že mnoho z nich umřelo a velmi mi chyběli.

Pamatuji si na den, kdy mě sebrali od mámy. Byl jsem velmi smutný a vystrašený, moje mléčné zuby sotva vyrostly a opravdu jsem ještě měl být u mámy, ale ona byla tolik nemocná a lidé stále říkali, že chtějí peníze a jde jim na nervy ten nepořádek, co já a moje sestra děláme. Tak nás dali do klece a vzali na neznámé místo. Jen nás dva. Tulili jsme se k sobě a byli jsme vystrašení; stále nás někdo nepřšel ani jen pohlédit. Tolik nových objektů a zvuků a pachů! Jsme v obchodě, kde je tolik různých zvířat! Některá piští, jiné mňoukají, další pípají. Moje sestra a já jsme natlačení v malé klícce. Poslouchám tu i jiná štěňátka. Vidím lidi, kteří se na mě dívají, líbí se mi "malí lidé", děti, vypadají tak mile a směšně, jako kdyby si chtěli se mnou hrát. Celý den zůstáváme v malé klícce; někdy protivní lidé bouchnou do skla a vylekají nás. Často nás vyndají ven, aby nás ukázali lidem. Někteří jsou jemní, jiní nám způsobují bolest; vždy posloucháme "ach, jaká

jsou rozkošná, chtěl bych jedno!" ale nikdy si nás nikdo nevezme. Moje sestra umřela minulou noc, když bylo v obchodě tma. Položil jsem si hlavu na její jemnou kožešinu a cítil jsem, jak život uniká z jejího malého hubeného těla. Slyšel jsem je hovořit, že byla nemocná a že by mě měli prodat za sníženou cenu, abych co nejrychleji opustil obchod. Myslím, že moje tenké zavytí bylo jediným projevem smutku nad mojí sestrou, protože její tělo ráno vyndali ven z klícky a zakopali.

Dnes přišla jedna rodina a koupila si mě! Och, šťastný den! Je to milá rodina. Opravdu, opravdu mě chtějí! Koupili mi misku a krmivo a malé děvčátko mě drží něžně v náručí. Mám ji tak rád! Mamka a táta říkají, že jsem milé a dobré štěně! Dostal jsem jméno Andílek. Rád olizuji moje nové lidi. Rodina se o mě vzorně stará, mají mě rádi a jsou něžní a milí. Jemně mě učí, co je správné a co ne, dávají mi dobré jídlo a hodně lásky. Snažím se hodně zavděčit těmto úžasným lidem. Mám velmi rád malé děvčátko a rád si s ním hraji a honím. Dnes jsem byl u

veterináře. Bylo to zvláštní místo a já jsem se bál. Dostal jsem nějaké injekce, ale moje nejlepší kamarádka, malé děvčátko, mě jemně držela a říkala, že to bude v pořádku. Tak jsem se utišil. Veterinář musel povědět něco smutného mojí milované rodině, neboť vypadali strašně nešťastní. Zaslechl jsem něco jako "silná dysplazie kloubů" a něco o mém srdci. Slyšel jsem veterináře zašeptat o "množitelích" a že moje rodiče nebyli testovaní. Nevím, co to všechno znamená, ale bolí mě vidět mojí rodinu takovou smutnou. Ale stále mě milují a já je mám stále velice rád. Venku, kde jsou jiná štěňátka silná a bláznivá, mě hrozně bolí jen se pohnout. Bolest nikdy nepřestává. Bolí mě běhat a hrát si s mým milovaným děvčátkem, a těžko se mi dýchá. Snažím se ze všech sil být silným štěňátkem, jakým bych měl být, ale je to tak těžké! Láme mi srdce, když vidím děvčátko tak smutné a když poslouchám mamku a tatku hovořit, že "asi nastal ten čas".

Několikrát jsem byl na tom místě u veterináře a zprávy nikdy nebyly dobré. Vždy hovořil o "dědičných problémech". Já přece chci jen cítit teplé slunečné paprsky a běhat, hrát si a tulit se k mé rodině. Minulá noc byla nejhorší. Bolest byla mou stálou společnicí. Teď mě už bolí se i postavit a napít se. Chci se postavit, ale můžu jen skučet bolestí. Vzali mě naposledy do auta. Všichni jsou tolik smutní a já nevím proč. Byl jsem zlý? Snažil jsem se být dobrý a mít všechny rád; co jsem udělal špatně? Och, jen kdyby ta bolest pominula! Kdybych jen mohl osušit slzy mého děv-

čátka! Vystrčím jazyk, abych jí olízl ruku, ale můžu jen zaskučet bolestí. Stůl u veterináře je tak studený. Tak moc se bojím. Všichni lidé mě objímají a hladí. Pláčí do mého kožíšku. Cítím jejich lásku a smutek. Podařilo se mi jemně olíznout jejich ruce. Ani veterinář nevypadá dnes tak přísně. Je jemný a cítím jakousi úlevu. Děvčátko mě něžně drží

a já jí děkuji za všechnu lásku, co mi dala. Cítím jemné píchnutí v přední pacce. Bolest začíná ustupovat. Cítím, jak na mě přichází pokoj. Teď jí můžu něžně olízat ruku. Začínám vidět sny, vidím přícházet moji mámu a mé bratry a sestry na vzdáleném zeleném místě. Praví, že tam není bolest, jen pokoj a štěstí. Dávám mé ro-

dině sbohem jediným způsobem, jakým umím-slabým zavrtěním ocásku a přitulením se. Doufal jsem, že s nimi strávím moc, moc měsíců, ale nebylo mi to souzené. Bolest teď ustává a já vím, že přejde mnoho let, než svou milovanou rodinu zase uvidím. Kdyby se to jen bylo všecko odehrálo jinak!

Zdeněk Baloun

Alladinovy lampy

Chtěla bych, aby to byla historka úsměvná, ale ono to bude i k zamyšlení. Možná si ji přečtou i mladší, ale jim i starším, kteří nemuseli absolvovat anabázi, kterou jsem prošla já, se to bude zdát jako nesmysl.

Jela jsem asi před 20 lety za dětmi do Egypta. V té době to už byla hračka proti tomu, co jsem zažila před 30 lety.

Dcera se do Egypta odstěhovala za manželem legálně, má české občanství, ale pro tehdejší vládnoucí garnituru to bylo, jako kdyby utekla. Já musela, než jsem požádala o vízum, absolvovat několikrát cestu do Prahy na velvyslanectví, pokaždé ještě něco chybělo. A kdyby to nebyla cesta za svými dětmi, určitě bych to vzdala. Vždyť já jsem musela i do pražské „kachlíkárny“. Měla jsem sice zodpovědné zaměstnání, ale ne vysoké postavení, aby se kolem mého výjezdu musely dělat takové problémy. V zaměstnání můj výjezd musel schválit náčelník, předseda KSČ, předseda ROH a nevím, kdo ještě. Já musela podepsat prohlášení, že neprozradím nic z mého pracoviště a že s nikým o pracovních věcech nebudu hovořit. V té době spousta chytřejších mozků utíkala do zahra-

ničí, také děti komunistů. A já, obyčejný pěšák, jsem musela projít ponižujícími procedurami, jako bych byla nejméně ředitelkou marmeládových dolů. Zvládla jsem to a až po příletu na letiště v Káhiře na mě padla příšerná deprese, stres a únava ze všeho, čím vším jsem prošla. Ale k těm lampám. U dětí jsem byla měsíc (na 28 dní byla letenka se slevou). Nastal den odletu. Měla jsem věci k odcestování sbalené a čekala jsem na čas odjezdu na letiště. Na poslední chvíli přišel vzdálený bratranec zetě, že mi na památku něco přinesl. To něco byly dvě krabice. Samozřejmě jsem mu moc poděkovala, ale když jsem je otevřela, byl to šok. Lampy byly vhodné tak ke kolotoči. Každá hrála různými barevnými sklíčky, cinglárky, hrůza pohledět. Zavolala jsem stranou dcerku a řekla, že zkrátka tu hrůzu sebou nepovezu. Poradila mi, abych alespoň jednu schovala u nich, že ji příležitostně vyhodí. Tu druhou ať někde „zapomenu“. Tak jsem milou alladinku schovala pod postel. Jenže vnučka všetečka běhala po bytě, zda jsem něco nezapomněla. Vešla i do mého pokoje a zpod postele vítězoslavně vytáhla tu zatrachtlou

lampu. Chtě nechtě jsem tedy lampu dala k té druhé do příručního zavazadla a jeli jsme na letiště. Rozloučila jsem se s dětmi a po odbavení jsem si sedla do čekací haly. Lampa mě nepřestávala strašit. Odešla jsem na WC, že ji tam někde odložím. Jenže se tam neustále motala uklízečka a se zájmem si prohlížela můj kožešinový límec. Otálela jsem, jak se dalo. Nakonec když se vzdálila, rychle jsem jednu krabici zasunula co nejdále za toaletní mísu. To už bylo jen pár minut k odletu a šla jsem se vmístit mezi cestující. Nastoupila jsem do letadla směr Praha. Ale co ještě s tou druhou lampou? Po občerstvení, kdy cestující už začali podřimovat, jsem se vypravila opět na WC. Tam do odpadkového koše jsem až na dno zahrabala tu druhou příšerku. Cestou z toalety jsem se sice trochu bála, že si někdo všiml mého splasklého příručního zavazadla. Díky bohu se tak nestalo a my šťastně přistáli na Ruzyňském letišti, já s velikou úlevou, že jsem se zbavila těch hrozných lamp. Jak vidno, i dárek nás může pěkně potrápit a nastolit nerudovskou otázku „Kam s ním?“

Irena Trnková

Jezdíme vlakem za nákupem

Podívala jsem se do obálky „benzin“ a bylo jasné, že na nákup a vyřizování úředních záležitostí znamená odjet vlakem do okresního města. Bývalo dost nebezpečné v tuto roční dobu otevírat obálku s jiným nápisem, protože doba podzimní a předvánoční nedovolovala vypůjčování z jiné obálky, neb byl ohrožen rodinný finanční plán a rozpočet.

Ve vlaku bylo místa dost, čas jsem chtěla využít na přečtení časopisů, denní tisk se podařilo přece jen denně nějak přečíst. Nejprve jsem ovšem zavzpomínala na své denní cestování za prací. Byla jsem přesvědčena, že takto je to opravdu mnohem

lepší, někdy mohu své cestování upravit i podle počasí a pak je to skoro jako výlet.

Není nutné jezdit denně za každou cenu. Když vynaložil člověk trochu úsilí a správně srovnal seznam věcí, které je nutno vyřídit, zbývaly časové rezervy pro radost z cestování.

Náměstíčko bylo skoro v parkové úpravě a také jen pro pěší, na jedné straně voněla cukrárna s nedalekým mléčným barem, asi tak uprostřed velký obchod s knihami, kousek dál voněla káva – nádherně a pro mne nehezčí byl ten poslední kout, co tam voněl čerstvý chleba a křupavé housky a skrýval, jak by Poláci řekli, bar Rybovi, prostě

obchod s rybami syrovými i upravenými na všechny možné způsoby a s několika druhy zeleninových salátů a lahve s vyrobenou čistou želatinou. Nejen vůně, ale i upravená výloha lákaly alespoň chvilku posedět u stolku s některou z těch dobrot. A hlavně tady, v mléčném baru i cukrárně byli lidé. Zdálo se, že nikam nespěchají. Věnují se předloženým dobrotám a povídání. Dnes se to zdá skoro neskutečné – jíst, pochutnat si, popovídat a nikam nespěchat.

A tak přemýšlím, kam si vyjet vlakem, abych našla ještě něco takového?

Marie Rohlíková

Výročí

Válíš jako Bican...

Věta použitá jako název tohoto příspěvku byla v době mého mládí tím největším oceněním schopností mladého fotbalisty. Josef Bican, jeden z nejlepších českých fotbalistů, byl vídeňský Čech. Narodil se 25. září 1913. Letos v září tedy uplynulo 100 let od jeho narození. Hrál za vídeňské kluby Rapid a Admira i za rakouské národní fotbalové mužstvo, které tehdy patřilo k nejlepším v Evropě. V roce 1937 přestoupil za 60 000 Kč do pražské Slávie. Šedesát tisíc byla sice v té době částka, za niž bylo možno si pořídit menší vilku, ale v porovnání s částkami vydávanými za přestupy špičkových fotbalistů nyní to byl pakatel. I jeho plat 5 000 Kč, největší plat fotbalisty tehdy u nás (jiný slavný český fotbalista Plánička dostával zhruba polovinu), nesnese srovnání s tím, co dostávají velcí fotbalisté současnosti.

Pražské Slávii pomohl vyhrát šest ligových titulů a jednou i Středoevropský pohár, předchůdce dnešních pohárů UEFA. Byl skvělým technikem a rychlým útočníkem (stovku dokázal zaběhnout za 10,8 vteřin) a hlavně vynikajícím střelcem. Za svou fotbalovou kariéru dokázal nastřílet na 5 000 gólů. Měl smůlu, že vrchol jeho kariéry spadl do složité doby okupace a 2. světové války. Národnímu mužstvu tehdejšího Československa neměl možnost příliš pomoci. V roce 1938 vinou úředníka, který neodevzdal včas jeho žádost o československé státní občanství, nemohl odjet na mistrovství světa do Francie a další mezinárodní soutěže byly přervány okupací a 2. světovou válkou. Je to jistě škoda. S jeho účastí mělo naše národní mužstvo šanci bojovat o mety nejvyšší. Vždyť ve třech přátelských mezistátních zápasech, kterých se zúčastnil, na

střílel 8 gólů.

Nabídku Němců, aby přijal německé občanství a reprezentoval Německo, odmítl. Podle svědectví současníků byl gentlemanem na hřišti i mimo ně. Nikdy se nesnížil k hrubosti, zákeřnosti nebo podvádění. Nový režim po roce 1948 mu nebyl nakloněn a viděl v něm buržoazní živel. Bican musel opustit Prahu a působil ve Vítkovicích a Hradci Králové. Nepřízeň režimu k němu zvýšilo i to, že když se jednou v Hradci Králové zúčastnil prvomájového průvodu, volali z chodníků přihlížející diváci: „Ať žije Bican,“ místo aby provolávali slávu stranickým a státním představitelům. Bican musel opustit fotbalová hřiště a živit se jako pomocný dělník, závozník a později jako řidič. Krátkou dobu byl ještě trenérem Kladna. Zemřel 12. prosince 2001.

Jaroslav Vaněk

Podzimní mrak

Každý rok se zdá, že je podzim jako podzim, mnoho rozdílů není. Všimli jste si, že letošní podzim byl jiný? Babí léto si to nějak popletlo a rozdělilo se skoro napolovic. Svoji druhou polovinu posunulo až přes polovinu října. Co to?

My dole si také vymýšlíme, ale tak dobře nám to nevychází. Nedaří se nám vymyslet, co tu ještě nebylo. Máme v říjnu ve druhé polovině volby. Nic nového, že? Pořád se opakujeme. Jedině, že by to tentokrát dopadlo dobře s většinou národa. Ne ve slibech, ale doopravdy. Není toho potřeba mnoho, jen aby všichni měli tolik, aby nikdo v rodině neměl bídu. I to se opakuje, za to bojovali už naše rodiče – a už je to tu zase.

To vyjdete přede dveře a vidíte a cítíte, že v přírodě ten nebeský dispečer se snažil. A přitom nic dopředu nesliboval. Asi přemýšlel o tom, že si zasloužíme trochu radosti a roz-

dělil to babí léto. Nemusí nás potěšit jenom v září, ale rozjasní nám i několik říjnových dnů. Dívám se z těch dveří na nebe a v levém rohu se tak nějak le-
dabylo pohupuje našedlý mráček. Jakoby pozoroval říjnové úspěchy babího léta. Raduje se a dívá? Asi nedívá, ale mračí. Povaluje se, už je mu malý ten růžek, ve kterém seděl. Že by se i ten nebeský dispečer předváděl? To to jistě viděl na zemi a líbilo se mu to, že se bude vytahovat a dělat si co chce, když ví, že dnes na zemi ve sdělovacích prostředcích nahlásili hezký den

a nadprůměrné teploty pro říjnový den. Dokonce si troufli oznámit možnost rekordu v teplotách a dešťových kapkách. A on si troufá se roztahovat. Ano, ano, on opravdu bez ohledu i na rekordy klidně přibývá a dokonce to vypadá, že pozval i ty malé mráčky, co plují kolem, ke spolupráci. No, poslyš, ty jsi tedy oprsklý, co? A co ten nebeský dispečer? To nemá předpokládanou autoritu, aby mu to zarazil? Anebo je mráček protékání dítě z dobré rodiny?

A jak tak přemýšlím, čím to je, pokročila jsem od dveří na cestu a je to. Co? No ten mráček, asi má radar, že do mě vidí, protože mi přetrhl myšlenky, naklonil trochu víc některé ty tmavé vaky a ono z nich prší a už dokonce pořádně leje. Naproti sedí sluníčko, bude duha, až přestane. Nezdá se vám, že i to sluníčko se zcela otevřeně celé situaci směje?

Marie Rohlíková

Proč má Plzeň ve svém znaku velblouda

Město Plzeň má ve svém znaku zvíře pro české země dosti netypické – velblouda. Odkud se na něm vzal?

Za husitských válek byla Plzeň město katolické, a tudíž protihusitské. Husitská vojska proto v roce 1433 Plzeň oblehla. K obléhatelům se připojil i husitský hejtman Jan Čapek ze Sán, ten který později v bitvě u Lipan opustil bojiště, a údajně tak zavinil porážku radikálních husitů.

Jan Čapek přitáhl se svým oddílem k Plzni z Polska, kde předtím bojoval ve službách polského krále Vladislava II. proti řádu německých rytířů.

Za své služby dostal od polského panovníka mimo jiné i velblouda. Polský král dostával tato zvířata od tureckých a tatarských poselstev, s nimiž jednal. Čapek ze Sán přitáhl k Plzni i s velbloudem. Exotické zvíře vzbudilo velkou pozornost

a rozruch nejen mezi husity, ale i u plzeňských obránců, kteří je pozorovali z hradeb.

Při jednom výpadu se Plzeňským podařilo velblouda zmocnit a dovléci ho do města. Na památku této události se toto zvíře ocitlo na plzeňském městském znaku. Ukořistěný velbloud skončil nakonec v Norimberku.

Jaroslav Vaněk

Tvůrcem časopisu Jablíčko se může stát úplně každý! Stačí navštívit kurz Žurnalistika pro seniory nebo kontaktovat pracovníky Domova pro seniory (569 433 757).

* HUMOR * HUMOR * HUMOR * HUMOR * HUMOR * HUMOR * HUMOR *

Co to je?

bulačina

- a) těžká práce
- b) nářečí na Domažlicku
- c) jídlo

Správná odpověď je b), na Domažlicku se totiž místo „byl“ říká „bul“, proto to jsou buláci, od toho bulačina.

futro

- a) dveřní zárubeň
- b) moravsky krmení pro dobytek
- c) podšívka

Správná odpověď je b).

psí dečky

- a) dečky pod psa
- b) dečky, které už jsou k ničemu
- c) ochrana na pánské polobotky

Správná odpověď je c).

hlaholice

- a) ukřičená žena
- b) staroslověnské písmo
- c) hudební nástroj

Správná odpověď je b).

Irena Trnková

Slovní hříčky a aforismy

Škoda, že etika se politiků netýká.

Je zatím nejisté, zda v budoucím parlamentu zasednou političtí turisté.

Politikův zázračný přerod – kdysi čehý, nyní hot.

Novinářův slovní průjem neztlumí ani živočišné uhlí.

Byl básníkem rodné hroudy. A měl na zahrádce krtiny.

Přivede někdy četba bulváru čtenáře do varu?

Kniha toho Poláka čtenáře moc neláká.

Roman nedočetl román. Přitahovaly ho víc krimipříběhy.

Přemýšlím, zda básník Puškin si vystřelil z pušky. Ale ty pistole!

Je smutné, že poslankyně nebyla letos v kině.

Na mezinárodním setkání se i Chilané rozčílili.

Průzkum: „Jaký dopad má na diváka televizní odpad?“

Jeho čelo brázdily četné vrásky, ale na cello hrál výborně.

Vážený občan vážil jen 60 kg.

Vystřelila si z něho, ale jen slepými patronami.

Dívka ho poslala k šípku, tak přestal pít šípkový čaj.

Proč ten pořizek nerad řízky?

Také vazák se někdy dostane do vazby.

Dal nohy na ramena. Při tom si naštlípl klíční kost.

Líba se líbila Liborovi. Proč ji dosud nepolíbil?

Doběhla ho. Běhávala kdysi půlmaraton.

Dlouho mu zahýbala a nakonec vzala roha.

Dívka z Náchoda provdala se za Choda.

Je zvláštní, že ten mazavka se cestou domů neumazal.

Strýčkovi je líto, že ti jelito nechutná.

Zajímalo by mě, zda současní sekáči chodí občas do sekáče.

Tati, může si brouček také broukat?

Šel na to od lesa, ale šlápl do vosího hnízda.

Naším předkům se v 19. století říkalo, že jsou výtečníci.

Mezi čtenářkami Vlasty najdou jistě také vlas-tenky.

Před lety hrál kopanou. Teď pracuje jako kopáč.

A kope!

Pavel Zedník

Z anglického humoru

Podobné vtipy, jaké si Češi vypravují o policajtech, kolují ve Velké Británii o učitelích. Zvláště na ředitele škol (headmasters) mají jejich autoři spádeno. Zobrazují je v nich jako velké poplety a hlupáčky. Možná si tím kompenzují nějaké mindráky ze školních let. A tak

můžeme číst nebo slyšet vtip o tom, kolik ředitelů škol je třeba k zašroubování žárovky a podobně. Tady je jeden z těch učitelскоředitelských:

Ředitel školy šel na večírek a v deset hodin chtěl jít domů.

„Neblázni,“ řekl hostitel. „Venku je příšerné počasí. Můžeš tu zůstat přes noc!“

„Och, to je od tebe velice milé,“ řekl ředitel.

O hodinu později zahlédl hostitel ředitele, jak přichází zadním vchodem a je celý promočený. „Propána Jána,“ řekl. „Kde jsi byl?“

„Hm,“ řekl ředitel, „musel jsem si domů dojít pro pyžamo.“

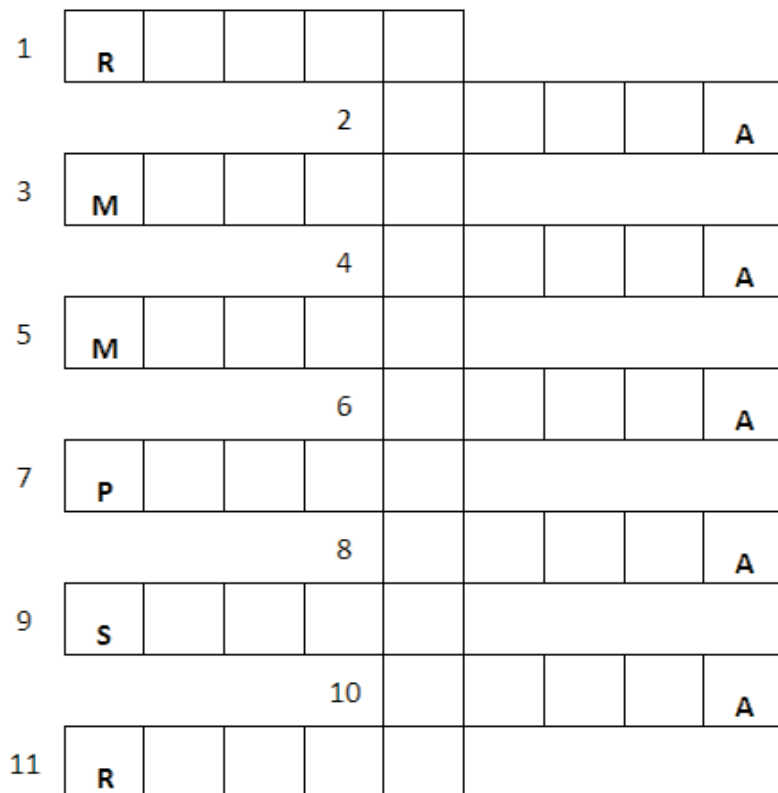
Jaroslav Vaněk

Křížovka

Vyplněnou křížovku se správnou tajenkou odevzdejte na recepci DS Reynkova do 31. ledna, tři vylosování získají hodnotné ceny.

„BABI, JAK SE OSVĚDČILO TO MAZÁNÍ, CO JSEM PŘEDEPSAL DĚDEČKOVI?“

„BÁJEČNĚ, PANE DOKTORE, REVMA HO PŘESTALO BOLET A KLIKY SE PO TOM LESKNOU
.....tajenka.....“

1. ORÁČ, ROLNÍK
2. VLK Z KNIHY DŽUNGLÍ
3. VELKÝ KOCOUR
4. OLEJNATÁ PECKOVICE
5. SLITINA MĚDI A ZINKU
6. VÝKVĚT NÁRODA
7. ZBYTEK KMENU V ZEMI
8. POBALTSKÝ STÁT
9. HROMADNÝ VÝSTŘEL
10. SKUPINA TVORŮ (HOUF)
11. STOČENÝ POKRM (BALENKA)

POMŮCKA: RATAJ

SPONZOREM
ČASOPISU JABLÍČKO
JE SPOLEČNOST UNI-
DERMA s.r.o., KTERÁ
NABÍZÍ KOSMETIKU
PRO KOMPLEXNÍ PÉČI
O NAMÁHANOU
POKOŽKU. Více na
www.uniderma.cz

Redakce: Věra Niklová, Irena Trnková, Jaroslav Vaněk, Marie Rohlíková, Zdena Lehmannová a další pří-
spěvatelé

Redakční rada: Ondřej Rázl, Magdaléna Kufrová, Petra Plodíková

Kontakt a náměty: ondrej@razl.cz, 608 646 658.

Náklad: 300 ks

Za případné chyby v textu se omlouváme.

Uzávěrka příštího čísla 28. února 2014.

www.centrumvysocina.cz

www.razl.cz

www.ssmhb.cz